

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 151

Warszawa, 18 grudnia 2007 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji i innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Iwonę Śledzińską-Katarasińską.

(-) Paweł Arndt; (-) Krzysztof Brejza; (-) Roman Brodniak; (-) Jacek Brzezinka; (-) Renata Butryn; (-) Marek Cebula; (-) Zbigniew Chlebowski; (-) Janusz Cichoń; (-) Leszek Cieślak; (-) Zdzisław Czucha; (-) Leszek Deptuła; (-) Grzegorz Dolniak; (-) Joanna Fabisiak; (-) Łukasz Gibała; (-) Artur Gierada; (-) Eugeniusz Grzeszczak; (-) Andrzej Halicki; (-) Agnieszka Hanajczyk; (-) Jolanta Hibner; (-) Michał Jaros; (-) Danuta Jazłowiecka; (-) Roman Kaczor; (-) Stanisław Kalemba; (-) Sebastian Karpiniuk; (-) Grzegorz Karpiński; (-) Jan Kaźmierczak; (-) Małgorzata Kidawa-Błońska; (-) Józef Piotr Klim; (-) Witold Kochan; (-) Zbigniew Konwiński; (-) Jacek Kozaczyński; (-) Elżbieta Łukacijewska; (-) Janusz Mikulicz; (-) Joanna Mucha; (-) Tadeusz Naguszewski; (-) Witold Namyślak; (-) Sławomir Neumann; (-) Tomasz Piotr Nowak; (-) Mirosława Nykiel; (-) Stanisław Olas; (-) Andrzej Orzechowski; (-) Maciej Orzechowski; (-) Witold Pahl; (-) Andrzej Pałys; (-) Mirosław Pawlak; (-) Janusz Piechociński; (-) Józef Racki; (-) Elżbieta Radziszewska; (-) Halina Rozpondek; (-) Sławomir Rybicki; (-) Zbigniew Rynasiewicz;

(-) Aleksander Skorupa; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Tomasz Smolarz;
(-) Aleksander Sopliński; (-) Michał Stuligrosz; (-) Michał Szczerba;
(-) Adam Szejnfeld; (-) Jakub Szulc; (-) Krystyna Szumilas; (-) Bożena
Szydłowska; (-) Iwona Śledzińska-Katarasińska; (-) Piotr Tomański;
(-) Cezary Tomczyk; (-) Tomasz Tomczykiewicz; (-) Krzysztof
Tyszkiewicz; (-) Jarosław Urbaniak; (-) Wojciech Wilk; (-) Stanisław
Witaszczyk; (-) Radosław Witkowski; (-) Wiesław Woda; (-) Marcin Zawila;
(-) Bogdan Zdrojewski; (-) Stanisław Żelichowski; (-) Stanisław Żmijan.

Ustawa

z dnia2007 r.

o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji i innych ustaw

Art. 1. Ustawa określa zmiany w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji oraz reguluje tryb dokonania tych zmian.

Art. 2. W ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Tworzy się Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, zwaną dalej "Krajową Radą". Krajowa Rada stoi na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji.”;

2) w art. 6:

a) uchyla się ust. 1,

b) w ust. 2:

- uchyla się pkt 1 – 3a,
- pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) sprawowanie w granicach określonych ustawą kontroli programowej działalności nadawców”,

- uchyla się pkt 6,
- dodaje się pkt 10a:

"10a) inicjowanie postępowań sądowych i administracyjnych związanych z naruszeniami wolności słowa, przewidzianych w niniejszej ustawie oraz w ustawie Prawo prasowe"

- dodaje się pkt 11:

"11) przeprowadzanie, przy udziale przedstawiciela ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, konkursów na stanowiska członków zarządów i rad nadzorczych w spółkach publicznej radiofonii i telewizji."

c) dodaje się ust. 3:

"3. Pozostałe zadania w dziedzinie regulacji rynku radiofonii i telewizji:

3. określanie, w granicach upoważnień ustawowych, warunków prowadzenia działalności przez nadawców;

2. kontrolowanie działalności nadawców i podmiotów, z wyłączeniem kontroli, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 4;
 3. prowadzenie rejestru programów w sieciach kablowych
 4. 4. uznawanie za nadawcę społecznego lub odbieranie tego przymiotu, na warunkach określonych ustawą;
 5. 5. organizowanie i inicjowanie w porozumieniu z Krajową Radą współpracy z zagranicą dziedzinie radiofonii i telewizji.
- należą do kompetencji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

3) w art. 7:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Krajowa Rada składa się z:

- 1) trzech członków powoływanych przez Sejm;
- 2) dwóch członków powoływanych przez Senat;
- 3) dwóch członków powoływanych przez Prezydenta,

- spośród osób wyróżniających się wiedzą i doświadczeniem w zakresie środków społecznego przekazu, posiadających rekomendacje co najmniej:

- a) dwóch uczelni akademickich w rozumieniu art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz.1365, z późn. zm.) lub
- b) dwóch ogólnokrajowych organizacji samorządu dziennikarskiego lub dwu ogólnokrajowych stowarzyszeń twórców."

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

"7. W przypadku odwołania członka lub jego śmierci przed upływem kadencji, właściwy organ niezwłocznie powołuje nowego członka Krajowej Rady na okres do końca tej kadencji."

4) w art. 8:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Krajowa Rada obraduje na posiedzeniach plenarnych.”,

b) dodaje się ust. 1 a –1b w brzmieniu:

„1a. Pracodawca zatrudniający członka Krajowej Rady udzieli mu, na jego wniosek, urlopu bezpłatnego na czas udziału w posiedzeniu plenarnym, o którym mowa w ust. 1. Okres urlopu wlicza się do stażu pracy, od którego zależą uprawnienia wynikające ze stosunku pracy.

1b. Posiedzenia plenarne Krajowej Rady zwołuje jej Przewodniczący w miarę potrzeb, co najmniej raz w miesiącu. Ponadto posiedzenia plenarne Krajowej Rady zwołuje się także na wniosek co najmniej jednej trzeciej członków oraz na wniosek Prezesa UKE”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Nie można łączyć funkcji członka Krajowej Rady z posiadaniem

udziałów albo akcji spółki, pełnieniem funkcji bądź uczestniczeniem w inny sposób w podmiocie będącym:

- 1) nadawcą;
- 2) podmiotem rozprawdzającym programy telewizyjne lub radiowe;
- 3) producentem radiowym lub telewizyjnym.”,

d) dodaje się ust. 5 -7 w brzmieniu:

„5. Członkowie Krajowej Rady w związku z pełnieniem obowiązków w Radzie otrzymują:

- 1) diety, wypłacane nie rzadziej niż raz w miesiącu,
- 2) zwrot kosztów według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych.

6. Członkowi Krajowej Rady przysługują środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z wydatkami poniesionymi w związku z wykonywaniem jego funkcji w tej Radzie, w zryczałtowanej wysokości 50% wynagrodzenia podsekretarza stanu, ustalonego na podstawie przepisów o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. „

5) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Krajowa Rada podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów ustawowej liczby członków."

6) w art. 10:

a) dodaje się ustęp 3a:

"3a. Jeżeli nadawca w terminie 30 dni od dnia wezwania, o którym mowa w ust. 3, nie zaniecha działań, naruszających przepisy ustawy lub uchwały Krajowej Rady, lub nie usunie nieprawidłowości Przewodniczący Krajowej Rady może zwrócić się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji nakazującej zaniechanie przez nadawcę działań w zakresie, o którym mowa w ust. 3.":

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

c,"4. W przypadku niezastosowanie się do wydanej decyzji Prezes UKE w porozumieniu z Przewodniczącym Krajowej Rady może wszcząć postępowanie zmierzające do:

1. nałożenia kary, o której mowa w art. 53 i 54 niniejszej ustawy,
2. wydania decyzji w sprawie cofnięcia koncesji

6a) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Krajowa Rada wykonuje swoje zadania, o których mowa w art. 6, przy pomocy Biura Krajowej Rady.”;

7) art. 27 otrzymuje brzmienie:

"Art. 27. 1. Zarząd spółki liczy od jednego do trzech członków. W spółkach radiofonii regionalnej zarząd nie powinien liczyć więcej niż jednego członka.

2. Członków zarządu, w tym prezesa zarządu, powołuje i odwołuje walne zgromadzenie akcjonariuszy.

2a. Członek zarządu w trakcie trwania kadencji może być odwołany tylko z ważnych powodów.

3. Kadencja zarządu trwa cztery lata.

4. W skład zarządu można powołać wyłącznie osobę, która wygrała konkurs, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 11 ustawy.

5. Regulamin konkursu dla członków zarządu ustanawia Krajowa Rada, uwzględniając konieczność wyłonienia w drodze konkursu osób, które posiadają kompetencje w zakresie zarządzania i posiadają kompetencje w zakresie radiofonii i telewizji."

8) w art. 28:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Rada nadzorcza liczy od trzech do siedmiu członków. Członków rady nadzorczej powołuje i odwołuje walne zgromadzenie akcjonariuszy. W spółkach radiofonii regionalnej rada nadzorcza liczy nie więcej niż trzech członków."

b) dodaje się ust. 1a - 1c:

"1a. Członek rady nadzorczej w trakcie trwania kadencji może być odwołany tylko z ważnych powodów.

1b. W skład rady nadzorczej można powołać wyłącznie osobę, która wygrała konkurs, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 11 ustawy.

1c. Regulamin konkursu dla członków zarządu ustanawia Krajowa Rada, uwzględniając konieczność wyłonienia w drodze konkursu osób, które posiadają kompetencje w zakresie zarządzania i posiadają kompetencje w zakresie radiofonii i telewizji."

9) w art. 28a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Rady programowe publicznej radiofonii i telewizji liczą dziewięciu członków powoływanych przez Krajową Radę spośród grona osób legitymujących się dorobkiem i doświadczeniem w sferze kultury i mediów. Sześciu członków rad programowych reprezentuje ugrupowania parlamentarne, bądź w przypadku mediów regionalnych ugrupowania reprezentowane we właściwych terytorialnie sejmikach samorządowych, wybór pozostałych trzech należy do wyłącznej kompetencji Krajowej Rady."

10) art. 31b otrzymuje brzmienie:

"Art. 31b. Zarządy spółek, o których mowa w art. 26 ust. 2 i 3, są obowiązane do składania Krajowej Radzie i Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej:

1) rocznego sprawozdania ze sposobu wykorzystania środków, o których mowa w art. 31 ust. 1 i 2, do dnia 15 lutego, za poprzedni rok kalendarzowy;

- 2) kwartalnych sprawozdań dotyczących sposobu wykorzystania środków przyznawanych zgodnie z art. 31 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, do 25. dnia miesiąca następującego po upływie każdego kwartału danego roku kalendarzowego;
- 3) kwartalnych sprawozdań dotyczących kosztów poniesionych na działalność, o której mowa w art. 21 ust. 1, wraz z określeniem źródeł ich finansowania, do 25. dnia miesiąca następującego po upływie każdego kwartału danego roku kalendarzowego;
- 4) założeń programowo-finansowych w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 21 ust. 1, na rok następny, do dnia 30 kwietnia danego roku."

11) art. 32 otrzymuje brzmienie:

"Art. 32. W celu realizacji zadań radiofonii i telewizji publicznej spółki mogą tworzyć, za zgodą Krajowej Rady podmioty przewidziane przepisami prawa."

12) w art. 33:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Organem właściwym w sprawach koncesji jest Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej."

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej podejmuje decyzję w sprawie koncesji po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady w zakresie wskazanym w art. 118 ust. 5 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.) i 36 ust. 1."

13) w art. 34

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” (BIP) informacje o możliwościach uzyskania koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego lub telewizyjnego oraz ustala termin, nie krótszy niż 45 dni od dnia ogłoszenia, do składania wniosków o udzielenie koncesji."

b) ust. 1b otrzymuje brzmienie:

"1b. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza w co najmniej jednym drukowanym dzienniku o zasięgu ogólnopolskim informację o tym ogłoszeniu."

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej podaje do publicznej wiadomości listę wnioskodawców uczestniczących w postępowaniu o udzielenie koncesji. W przypadku złożenia większej liczby wniosków, przekraczających istniejące możliwości rozpowszechniania programów, są one rozpatrywane w ramach jednego postępowania."

13a) w art. 37:

a) uchyla się ust. 3;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. Minister właściwy do spraw łączności, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, określi, w drodze rozporządzenia, dane, które powinien zawierać wniosek, oraz szczegółowy tryb postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji."

14) art. 37a otrzymuje brzmienie:

"Art. 37a. Nadawca jest obowiązany do corocznego składania do Krajowej Rady i Urzędu Komunikacji Elektronicznej sprawozdania finansowego, w formie przewidzianej w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.)."

15) w art. 38:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Koncesję cofa się, jeżeli:

1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące nadawcy wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją;

2) nadawca rażąco narusza warunki określone w ustawie lub w koncesji;

3) działalność objęta koncesją jest wykonywana w sposób sprzeczny z ustawą lub z warunkami określonymi w koncesji, a nadawca, pomimo wezwania Przewodniczącego Krajowej Rady lub Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w wyznaczonym terminie nie usunął stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z warunkami określonymi w koncesji lub w ustawie;

4) nadawca, pomimo wezwania Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, nie rozpoczął rozpowszechniania programu w terminie ustalonym w koncesji lub trwale zaprzestał wykonywania rozpowszechniania programu za pomocą wszystkich lub niektórych stacji nadawczych - chyba że nadawca wykaże, że opóźnienie rozpoczęcia rozpowszechniania programu lub zaprzestanie rozpowszechniania programu zostały spowodowane okolicznościami od niego niezależnymi. Za trwale zaprzestanie rozpowszechniania programu uważa się fakt nierozpowszechniania programu przez

okres trzech kolejno następujących po sobie miesięcy."

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej podaje do publicznej wiadomości informacje o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia koncesji."

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. W przypadku uprawomocnienia się decyzji w sprawie cofnięcia koncesji Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej niezwłocznie ogłasza o możliwości uzyskania koncesji w zakresie objętym cofniętą koncesją."

16) w art. 38a:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. W przypadku łączenia, podziału albo innego rodzaju przekształceń spółek handlowych, uprawnienia, o których mowa w ust. 1, mogą przejść na inny podmiot za zgodą Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Odmowa wyrażenia zgody następuje, gdy:

- 1) nadawca osiągnie pozycję dominującą w dziedzinie środków masowego przekazu na danym rynku właściwym w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 2) nastąpi przejście bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad działalnością nadawcy przez inną osobę."

b) Ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej w porozumieniu z Krajową Radą, wydaje decyzję w sprawie wyrażenia zgody bądź odmowy, o której mowa w ust. 3."

16a) w art. 39b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. O uznanie za nadawcę społecznego może do Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej wystąpić:

- 1) stowarzyszenie w ramach realizacji celów statutowych;
- 2) fundacja w ramach realizacji celów statutowych;
- 3) kościelna lub wyznaniowa osoba prawna kościoła lub związku wyznaniowego o uregulowanej w ustawie sytuacji prawnej.";

b) dodaje się ust. 1a:

"1a. Uznanie za nadawcę społecznego następuje w drodze decyzji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, po uzyskaniu opinii Krajowej Rady."

17) art. 40:

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Prezesa UKE, uwzględniając charakter poszczególnych nadawców i ich programów, ustala, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, oraz może określić podmioty zwolnione od opłaty."

18) w art. 40a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Za udzielenie koncesji pobiera się opłatę, niezależnie od opłat za używanie urządzeń radiokomunikacyjnych oraz używanie częstotliwości, przewidzianych w ustawie Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.)."

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej wydaje i cofa zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, w porozumieniu z Krajową Radą."

19) w art. 41 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Organem prowadzącym rejestr jest Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej."

20) w art. 42 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Prezesa UKE ustala, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, oraz może określać podmioty zwolnione od opłaty."

21) w art. 43 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej może, w uzasadnionych przypadkach, wydać decyzję zezwalającą na inną niż wymieniona w ust. 1 kolejność wprowadzania programów do sieci kablowej."

21a) w art. 44:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Prezes UKE dokonuje wpisu programu do rejestru na podstawie zgłoszenia.";

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. Rozprowadzanie programu można rozpocząć, jeżeli Prezes UKE nie odmówił rejestracji w terminie 2 miesięcy od daty złożenia wniosku.";

c) ust. 5. otrzymuje brzmienie:

"5. Operator sieci kablowej jest obowiązany zgłaszać Prezesowi UKE, w terminie 14 dni, zmiany stanu faktycznego i prawnego objętego wpisem do rejestru, powstałe po dniu dokonania wpisu programu do rejestru. Do zgłaszania zmian stosuje się odpowiednio przepisy o wpisie programu do rejestru.";

22) w art. 45 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. W przypadku wydania zakazu, o którym mowa w ust. 2, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej z urzędu wykreśli wpis programów lub programu z rejestru."

23) art. 46 otrzymuje brzmienie:

"Art. 46. Minister właściwy do spraw łączności, po zasięgnięciu opinii Prezesa UKE określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb prowadzenia rejestru programów w sieciach kablowych, w tym:

1) wzór rejestru,

2) wzór zgłoszenia o wpis do rejestru

- uwzględniając możliwość prowadzenia rejestru i zgłaszania do niego wniosków w systemie teleinformatycznym, konieczność zapewnienia przejrzystości i kompletności zapisu informacji znajdujących się w rejestrze oraz sprawność postępowania rejestracyjnego, a także nieobciążanie operatorów sieci kablowych utrudnieniami w zakresie wykonywanej działalności."

24) w art. 53 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Jeżeli nadawca narusza obowiązek wynikający z przepisów art. 15 ust. 1-3, art. 15a ust. 1, art. 16 ust. 1-3, art. 16a ust. 1-6, art. 16b, art. 16c, art. 17 ust. 1-7, art. 18 ust.

1-5b, art. 20 ust. 1, art. 20b ust. 1 i 6 lub z przepisów wydanych na podstawie art. 15 ust. 4, art. 15a ust. 2, art. 16 ust. 4, art. 17 ust. 8 i art. 18 ust. 6, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej wydaje decyzję nakładającą na nadawcę karę pieniężną w wysokości do 50 % rocznej opłaty za używanie częstotliwości przeznaczonej do nadawania programu, a w przypadku gdy nadawca nie uiszcza opłaty za częstotliwość, karę pieniężną w wysokości do 10 % przychodu nadawcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.";

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej decyzją może nałożyć karę, o której mowa w ust. 1.";

25) w art. 54 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Jeżeli osoba kierująca działalnością nadawcy nie wykonuje decyzji wydanych na podstawie art. 10 ust. 4, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej może z urzędu lub na wniosek Przewodniczącego Krajowej Rady, wydać decyzję nakładającą na nią karę pieniężną, nieprzekraczającą jednak jej sześciomiesięcznego wynagrodzenia."

26) w art. 56

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Od decyzji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej wydanych na podstawie art. 10 ust. 4 oraz 53 i 54 służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów."

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. W razie złożenia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej do sądu powszechnego, stronie nie przysługują środki prawne wzruszenia decyzji przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego, w szczególności dotyczące wznowienia postępowania, uchylecia, zmiany oraz stwierdzenia nieważności decyzji."

Art. 3. W ustawie Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.)" wprowadza się następujące zmiany:

1. w art. 190:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„ 4. Prezesa UKE powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów. Kadencja Prezesa UKE trwa 5 lat.”;

b) dodaje się ust. 4 a w brzmieniu:

„4a. Prezes UKE może być odwołany w przypadku:

1) rażącego naruszenia ustawy,

- 2) popełnienia przestępstwa z winy umyślnej ściganego z urzędu, stwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądu,
- 3) orzeczenia o zakazie zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa;
- 4) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań,
- 5) złożenia rezygnacji.”;

2. w art. 192:

a) dodaje się pkt 1 a w brzmieniu:

„1a) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.)”,

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) opracowywanie i przedkładanie Prezesowi Rady Ministrów lub Ministrowi właściwemu do spraw łączności, projektów aktów prawnych w zakresie łączności, radiofonii i telewizji;”;

Art. 4. W art. 62 ust 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) Prawo o szkolnictwie wyższym dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) udzielanie rekomendacji kandydatom na członków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w przypadkach wskazanych w ustawie o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.).”

Art. 5. W ustawie z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 1981 r. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.) należy usunąć odpowiednie postanowienia dotyczące członków Krajowej Rady, art. 2 ust. 2,

Art. 6. Kadencja dotychczasowych członków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wygasa z dniem powołania członków Krajowej Rady zgodnie z postanowieniami niniejszej ustawy.

Art. 7. 1. Sprawy wszczęte przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie zadań przejmowanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy toczą się przed Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej według przepisów ustawy.

2. Obowiązki i uprawnienia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji jako strony w sprawach, w których w dniu wejścia w życie ustawy przysługuje lub została wniesiona odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Gospodarczego, przejmuje Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

3. W zakresie spraw zakończonych w ramach postępowania administracyjnego, a niezakończonych w toku postępowania sądowego, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 8. 1. Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji prześle niezwłocznie, od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy, Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej dokumentację spraw objętych zadaniami przejmowanymi przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

2. Jeżeli Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nie prześle dokumentacji, o której mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy, Prezes UKE wystąpi do Przewodniczącego o jej przekazanie.

Art. 9. 1. Rezerwacje częstotliwości dokonane przez Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji zachowują ważność do upływu określonych w nich terminów ważności, chyba że na podstawie odrębnych przepisów wcześniej zostaną zmienione lub utracą ważność.

2. Zachowują ważność wpisy do rejestru programów w sieciach kablowych oraz decyzje i inne rozstrzygnięcia w zakresie zadań przejmowanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej dokonane oraz podjęte przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 10. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 40 ust. 2, 42 ust. 2, 46 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.) zachowują moc do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 11. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej powołany, na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o przekształceniach i zmianach w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2258, z późn. zm.), pełni swoją funkcję przez okres 5 lat od dnia tego powołania

Art. 12. 1. Majątek KRRiT, w części służącej realizacji zadań przekazanych, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, Prezesowi UKE, staje się majątkiem UKE.

1. Należności i zobowiązania KRRiT, w części służącej realizacji zadań przekazanych z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, Prezesowi UKE, stają się należnościami i zobowiązaniami UKE.

2. W terminie 7 dni od dnia ogłoszenia ustawy, Dyrektor Biura KRRiT w porozumieniu z Dyrektorem Generalnym UKE sporządzi:

1) wykaz spraw wszczętych i nie zakończonych do dnia ogłoszenia niniejszej ustawy, w części służącej realizacji zadań, które zostaną przekazane Prezesowi UKE,

2) wykaz umów cywilnoprawnych, których stroną jest KRRiT, zawartych do dnia ogłoszenia niniejszej ustawy wraz ze wskazaniem ich stron, przedmiotu, wartości przedmiotu oraz okresu, na który zostały zawarte,

3) wykaz majątku KRRiT, służącego realizacji zadań przekazanych Prezesowi UKE z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,

4) wykaz pracowników Biura KRRiT, którzy na dzień 1 stycznia 2008 r., wykonywali zadania przekazane Prezesowi UKE z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,

wraz ze wskazaniem danych dotyczących ich wykształcenia, wynagrodzenia oraz doświadczenia zawodowego,
i niezwłocznie po wejściu w życie ustawy przekaze Dyrektorowi Generalnemu UKE.

Art. 13. 1. Pracownicy Biura KRRiT, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 4, stają się z dniem wejścia w życie ustawy pracownikami UKE.

2. Dyrektor Generalny UKE, w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jest obowiązany zawiadomić na piśmie pracowników o zmianach, jakie mają nastąpić w zakresie ich stosunków pracy. Przepis art. 23¹ § 4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.) stosuje się odpowiednio.

3. Stosunki pracy z pracownikami, o których mowa w art. 13 ust. 2, wygasają po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli przed upływem tego terminu nie zostaną tym pracownikom zaproponowane warunki pracy lub płacy na dalszy okres albo w razie nieprzyjęcia przez tych pracowników zaproponowanych im warunków pracy lub płacy.

4. Wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem może nastąpić za wypowiedzeniem.

7. W przypadku wygaśnięcia stosunku pracy, o którym mowa w ust. 3, albo wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 4, pracownikom przysługują świadczenia przewidziane dla pracowników, z którymi stosunki pracy rozwiązuje się z powodu likwidacji urzędu.

Art. 14. 1. Dyrektor Biura KRRiT, w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy, jest obowiązany zawiadomić na piśmie pracowników Biura Krajowej Rady, którzy wykonują zadania nie podlegające przekazaniu Prezesowi UKE, o zmianach, jakie mają nastąpić w zakresie ich stosunków pracy. Przepis art. 23¹ § 4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.) stosuje się odpowiednio.

2. Stosunki pracy z pracownikami, o których mowa w ust. 1, wygasają po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli przed upływem tego terminu nie zostaną tym pracownikom zaproponowane warunki pracy lub płacy na dalszy okres albo w razie nieprzyjęcia przez tych pracowników zaproponowanych im warunków pracy lub płacy.

4. Wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem może nastąpić za wypowiedzeniem.

5. W przypadku wygaśnięcia stosunku pracy, o którym mowa w ust. 2, albo wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 3, pracownikom przysługują świadczenia przewidziane dla pracowników, z którymi stosunki pracy rozwiązuje się z powodu likwidacji urzędu.

Art. 15. Upoważnia się ministra właściwego do spraw finansów publicznych do dokonania odpowiednich zmian w budżecie państwa na rok 2008, zapewniających finansowanie KRRiT i UKE w zakresie niezbędnym dla wykonania postanowień niniejszej ustawy.

Art. 16. Ustawa wchodzi w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I Ogólne założenia

Idei powołania konstytucyjnego organu – Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji – przyświecał szlachetny cel i chęć przeniesienia na grunt polski rozwiązań europejskich. I – co trzeba oddać – organ ten doprowadził do stworzenia rynku audiowizualnego, poszerzenia oferty programowej trafiającej do polskich widzów i słuchaczy, powstawania nowych prężnych podmiotów gospodarczych w dziedzinie mediów.

Nie ulega jednak wątpliwości, iż z biegiem lat ta misja się wyczerpywała; po prostu „dobro rzadkie”, jakim są częstotliwości umożliwiające nadawanie w systemie analogowym właściwie jest już wykorzystane. Równocześnie pojawiły się nowe możliwości odbioru programów radiowych i telewizyjnych – poprzez internet bądź telefonię komórkową. Czeka nas zaś kolejny skok technologiczny – przejście na nadawanie w naziemnym systemie cyfrowym. Tym samym media audiowizualne stają się coraz większym stopniem przedmiotem zainteresowania instytucji odpowiedzialnych za budowę społeczeństwa informacyjnego. Natomiast sama Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji powoli acz nieuchronnie traciła swój autorytet ulegając politycznym wpływom kolejnych parlamentarnych większości. Wymóg, by do jej składu wybierać osoby cieszące się autorytetem i znajomością problematyki mediów został ostatecznie złamany w IV kadencji Sejmu. Wybitni twórcy przegrywali z partyjnymi nominantami. Równocześnie umacniała się funkcja nadzorcza KRRiT nad mediami publicznymi. Doprowadziło to do patologicznej sytuacji – czyja władza, tego media. Mechanizm: Krajowa Rada wybiera nieodwoływalne rady nadzorcze mediów publicznych, te z kolei wybierają zarządy spółek petryfikował trwanie „na urzędzie” osób, które w zdrowym demokratycznym systemie uniezależnienia mediów od politycznych nacisków nie powinny urzędu sprawować.

Przełomem były ustalenia komisji śledczej w tzw. aferze Rywina. Opinia publiczna zobaczyła całą patologię „układu” medialnego a w kręgu odpowiedzialnych za degenerację zarówno Krajowej Rady jak i mediów publicznych znalazły się m.in. takie osoby jak Włodzimierz Czarzasty i Robert Kwiatkowski.

Można było mieć nadzieję, że dojdzie do władzy prawicowej formacji odwołującej się do idei budowy demokratycznego państwa prawa – a fundamentem tegoż jest wolność słowa i niezależność mediów – odwróci fatalne tendencje zawłaszczania mediów przez polityków. Zaproponowana przez Prawo i Sprawiedliwość i przegłosowana wspólnie z „Samoobroną” tudzież Ligą Polskich Rodzin nowelizacja ustawy przeprowadzana w ekspresowym tempie i z naruszeniem dobrych obyczajów parlamentarnych w grudniu 2005r. była tych nadziei zaprzeczeniem. Otrzymaliśmy prawdziwie partyjną Krajową Radę, równie partyjne rady nadzorcze i co najmniej kontrowersyjne „partyjno – parytetowe” zarządy telewizji publicznej i radia. W efekcie w ofercie programowej nadawców zwanych publicznymi zatriumfował bieżący interes polityczny ugrupowań rządzących.

Proponowana w niniejszym projekcie nowelizacja ustawy o radiofonii i telewizji oraz innych ustaw nie jest rozwiązaniem całościowym. Przed nami poważna debata o roli, strukturze, powinnościach i systemie finansowania mediów publicznych. Taki projekt powstanie. Już jednak dziś, uznając obecne konstytucyjne realia, można rozpocząć proces reformowania rynku medialnego, w zgodzie zarówno z zapisami Konstytucji RP, jak i tendencjami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

W przedkładanym Wysokiej Izbie projekcie koncentrujemy się na następujących zagadnieniach:

- 1) Odpartyjnieniu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji i wzmacnianiu jej autorytetu poprzez precyzyjne określenie kręgu osób, spośród których Sejm, Senat i Prezydent dokonują wyboru. Wymóg posiadania przez kandydatów co najmniej dwóch rekomendacji z uczelni akademickich bądź stowarzyszeń twórczych, w tym dziennikarskich, ma być gwarancją uspołecznienia tego ciała.
- 2) Zgodnym z Konstytucją RP podziale kompetencji pomiędzy Krajową Radę Radiofonii i Telewizji a Urzędem Komunikacji Elektronicznej. Proces koncesyjny jest de facto procesem podejmowania decyzji administracyjnych, a te są przekroczeniem uprawnień konstytucyjnych KRRiT, na co zresztą środowiska prawnicze nie od dziś zwracają uwagę.
- 3) Uspołecznieniu i upublicznieniu, poprzez obligatoryjny wymóg przeprowadzania jawnych konkursów przez cieszącą się ponadpartyjnym autorytetem Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, procesu wyłaniania rad nadzorczych i zarządów publicznego radia i telewizji.

Przepisy przejściowe precyzują prawne instrumentarium zrealizowania założeń ustawy. Przyjęcie projektu nie pociąga za sobą negatywnych skutków finansowych, można natomiast zakładać kilkumilionowe oszczędności w budżecie państwa wynikające z racjonalizacji zatrudnienia i przejścia na inny tryb pracy (na posiedzeniach, za zryczałtowaną dietą niższą o 2/3 od dotychczasowych uposażeń) członków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

II Uwarunkowania prawne

1. Modyfikacja zakresu i zasad działalności Krajowej Rady

Granice swobody ustawodawcy zwykłego jeżeli chodzi o przyjęty model funkcjonowania Krajowej Rady wyznaczają przepisy Konstytucji (art. 213-215). Przepisy te nie zawierają rozwiązań szczegółowych, co oznacza dla ustawodawcy zwykłego daleko idącą swobodę. Powyższa regulacja wyznacza pewne ramy dla opartej o art. 215 regulacji ustawowej. Podstawowe elementy, o których trzeba pamiętać w kontekście planowanej nowelizacji są następujące:

1. Rada w świetle przyjętego rozwiązania musi: **„stać na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji”**.
2. Jej członkowie są **powoływani przez Sejm, Senat i Prezydenta**

Zwrot „stać na straży” jest zwrotem używanym przez ustawodawcę konstytucyjnego także w innych przypadkach. Oprócz KRRiT na straży stoją: Prezydent, który stoi na straży suwerenności i bezpieczeństwa państwa oraz nienaruszalności i niepodzielności jego terytorium, Krajowa Rada Sądownictwa, która stoi na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów, a także Rzecznik Praw Obywatelskich, który stoi na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji oraz w innych aktach normatywnych. Warto w tym miejscu odwołać się do językowych konotacji zwrotu „stać na straży”, opartych o Słownik języka polskiego PWN: pojęcie „straż” związane jest ze strzeżeniem kogoś lub czegoś przed niebezpieczeństwem, zniszczeniem, kradzieżą, zaginięciem. Postawić kogoś na straży czegoś to: wydać komuś polecenie pilnowania czegoś, kogoś, czuwania nad czymś, nad kimś.

Poza „staniem na straży” Konstytucja posługuje się w zbliżonych kontekstach pojęciem: „pieczy” (art. 17 ust. 1) oraz: „sprawowania zwierzchnictwa” (nad siłami zbrojnymi, administracją) czy „kierowania”. Bez wątplenia te dwa ostatnie są silniejsze, bo zawierają w sobie nie tylko możliwość sprawowania kontroli, ale także sprawowania kierownictwa. Pojęcie „stania na straży” jest bez wątplenia pojęciem niedookreślonym, pozostawiającym ustawodawcy zwykłemu znaczny luz decyzyjny co do konkretyzacji. Widać

to zwłaszcza przy porównaniu zakresu „stania na straży” wskazanych wyżej podmiotów. Porównując praktyczne uprawnienia Prezydenta, Rzecznika Praw Obywatelskich, Krajowej Rady Sądownictwa, trzeba przyznać, że stanie na straży może się przejawiać w uprawnieniach czysto kontrolnych, a czasem wręcz formalnych (np. Prezydent stoi na straży niepodzielności terytorium Rzeczypospolitej, ale brak jest chyba jakiegokolwiek jasnego działania, które przypisano by tej kompetencji). Także Rzecznik Praw Obywatelskich jest przecież organem, który nie posiada w praktyce możliwości podejmowania samodzielnych decyzji. Zgodnie z ustawą o Rzeczniku Praw Obywatelskich może on wszczynać i uczestniczyć w postępowaniach przez właściwymi organami, podejmować decyzje kontrolne, ale nie posiada możliwości decyzyjnych. Jest organem czysto kontrolnym, inicjującym postępowania przed innymi organami.

Opierając się o takie ujęcie pojęcia „stania na straży” można modyfikować możliwości działania KRRiT. Obecnie są one bardzo rozbudowane, wykraczając poza założenia konstytucyjne. W szczególności widać to na przykładzie uprawnień czysto administracyjnych, związanych z wydawaniem koncesji. Ograniczenie tej części uprawnień samo w sobie nie doprowadzi do pozbawienia KRRiT możliwości „stania na straży”. Można podać przykłady innych organów konstytucyjnych, działających bez możliwości władczych, kreacyjnych. Dla przykładu, KRS stoi na straży niezawisłości sędziów – ale ich nie mianuje.

Ustawodawca zwykły nie może pozbawić żadnego z organów wskazanych w art. 214 ust. 1 Konstytucji prawa do powoływania jej członków. Jednakże to, ilu członków powoływać będzie każdy z konstytucyjnych organów bez wątpienia pozostaje pozostawione swobodnej decyzji ustawodawcy.

Zasadniczej zmianie ulega procedura doboru kandydatów do Krajowej Rady. Obecnie obowiązujący model przewiduje wprawdzie powoływanie do Rady osób „wyróżniających się wiedzą i doświadczeniem w zakresie środków społecznego przekazu” jednakże praktyka powoływania diametralnie odbiegała od intencji ustawodawcy, czego dowodem liczne nominacje o charakterze politycznym. Obecnie proponowany model ma na celu ograniczenie nominacji o charakterze wyłącznie politycznym, a przewidując uczestnictwo środowisk akademickich, środowisk twórczych i samorządu dziennikarskiego wpisuje się w zasadę subsydiarności i pomocniczości wyrażoną w Preambule i art. 2 Konstytucji RP.

Zgodnie z art. 144 ust. 3 pkt. 27 Konstytucji do prerogatyw Prezydenta należy powoływanie członków Krajowej Rady. Należy więc w tym miejscu rozważyć, czy ustawa zwykła może określać krąg osób, spośród których Prezydent powołuje członków Rady. Odpowiedź na tak postawione zagadnienie jest pozytywna. Wynika to z treści art. 215 Konstytucji, który pozostawia ustawodawcy zwykłemu określenie „szczegółowych zasad powoływania” członków Krajowej Rady. Pojęcie „szczegółowe zasady powoływania” należy interpretować w ten sposób, że ustawodawca zwykły może wybrać określony tryb powoływania członków Rady, w tym także uwzględniający konieczność posiadania przez te osoby odpowiednich kompetencji. Kompetencje te będą weryfikowane przez instytucje apolityczne i cieszące się wysokim autorytetem. Dzięki temu możliwa stanie się realizacja nałożonego na Radę konstytucyjnego zadania stania na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji, przy jednoczesnym uniezależnieniu od bezpośrednich wpływów politycznych.

Istotną nowością jest wprowadzenie obowiązku niezwłocznego uzupełniania składu Krajowej Rady przez organy konstytucyjne, w razie wygaśnięcia kadencji któregoś z jej członków. Do tej pory ustawa nie przewidywała takiego obowiązku, co powodowało niejednokrotnie paraliż prac Rady. Przykładu dostarcza sytuacja bezpośrednio poprzedzająca ostatnie wybory parlamentarne, kiedy Przewodnicząca Rady złożyła swój urząd w związku z kandydowaniem do Sejmu. Rada czekała na desygnowanie następcy kilka tygodni a w odniesieniu do innego członka, który zrezygnował wcześniej – kilka miesięcy. Brak

przewodniczącego, co warto podkreślić, oznacza niemożność podjęcia jakiegokolwiek wiążącej decyzji.

2. Dopuszczalność skrócenia kadencji dotychczasowej Krajowej Rady i statutowych organów spółek nadawców publicznych

Należy rozpocząć od przywołania obszernych fragmentów uzasadnienia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 4/06 z dnia 23 marca 2006r. W orzeczeniu tym Trybunał poddał szczegółowej analizie zasady ciągłości działania konstytucyjnych organów Państwa, którą polski system konstytucyjny, ukształtowany przez Konstytucję z 1997 roku, przyjął ze szczególną konsekwencją.

Trybunał zwrócił uwagę na to, że Konstytucja – stanowiąc, że członkowie KRRiT są powoływani przez Sejm, Senat i Prezydenta – odsyła sprawy dotyczące czasu trwania mandatu członków Krajowej Rady do ustawy. Nie można zatem interpretować stanu stworzonego przez wcześniej obowiązujące przepisy w sposób, który czyniłby niemożliwą zmianę tej konstrukcji.

Kadencyjność organu zakłada zasadniczo jego ciągłość, zaś upływ kadencji jest naturalnym sposobem ustania członkostwa. Wszelkie inne sposoby mają charakter wyjątkowy i wymagają wyraźnej podstawy ustawowej (tak w orzeczeniu TK sygn. W7/94, OTK w 1994r., cz. I, poz. 23). Projektodawca zdaje sobie sprawę z tego, iż dysponując pewną swobodą w kształtowaniu modelu wyboru członków KRRiT i sprawowanego przez nich mandatu, ustawodawca zwykły nie może dokonywać dowolnych zmian istniejącego modelu. Jedną z najistotniejszych gwarancji tej niezależności jest stabilizacja na stanowisku oznaczająca zakaz **dowolnego** odwoływania przed upływem kadencji (por. W. Sokolewicz, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, pod. red. L. Garlickiego, tom III, Warszawa 2003, komentarz do art. 214, s. 6). Przy założeniu stabilizacji wyboru członków Krajowej Rady, która jest ściśle związana z gwarancją niezależności całego organu, należy ocenić jako niedopuszczalne rozwiązania, które prowadzą do natychmiastowego wygaśnięcia mandatów członków Krajowej Rady bez jakiegokolwiek związku z istniejącymi w dotychczasowych przepisach przyczynami wygaśnięcia mandatów i bez istnienia szczególnych okoliczności, które uzasadniałyby takie rozwiązania.

W wyroku z 23 marca 2006r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że nie było dostatecznych i odpowiadających wymogom konstytucyjnym powodów, dla których dokonana zmiana modelu funkcjonowania KRRiT wymagała natychmiastowego skrócenia dotychczasowych kadencji członków Krajowej Rady; zbadano, że w dokumentach towarzyszących tamtemu procesowi legislacyjnemu brak było w tym zakresie odpowiedniej argumentacji.

Projektodawca w związku z powyższym wskazuje, że tym razem zakończenie kadencji członków Rady ma charakter wyjątkowy, związany ze zmianą modelu funkcjonowania i powoływania, kształtowanego w zgodzie z konstytucyjnym upoważnieniem do określania szczegółowych zasad w tym względzie. W takiej sytuacji skrócenie kadencji nie jest dowolne, lecz jest konieczną konsekwencją przyjętych zmian legislacyjnych, mających zagwarantować rzeczywistą niezależność Rady. Chodzi w szczególności o nowy sposób wskazywania kandydatów na członków samej Krajowej Rady, jak i członków organów spółek publicznej radiofonii i telewizji. Zmianę filozofii funkcjonowania samej Rady oraz tych spółek można na pewno uznać za „szczególne okoliczności”, o których była mowa w cytowanym wyżej wyroku Trybunału.

Kwestia regulacji zasad powoływania i odwoływania członków rad nadzorczych i zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji nie jest kwestią konstytucyjną. W prawdzie kwestia ta była przedmiotem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, niemniej dotyczyła powszechnie obowiązującej wykładni ustawy, a nie jej konstytucyjności. Ustawodawca

zwykły może swobodnie kształtować zasady powoływania i odwoływania organów spółek radiofonii i telewizji, gdyż nie są to organy konstytucyjne, objęte ochroną wynikającą z zasady ciągłości działania konstytucyjnych organów Państwa. Proponowana zasadnicza zmiana zasad powoływania członków tych organów uzasadnia skrócenie kadencji członków obecnie urzędujących rad nadzorczych i zarządów.

Także zmiana modelu powoływania i odwoływania członków organów spółek publicznej radiofonii i telewizji jest pozostawiona swobodnej decyzji ustawodawcy. Przyjęty model jest zgodny z generalną koncepcją przyjętą na gruncie prawa spółek, zgodnie z którą o składzie organów decyduje ekonomiczny właściciel. Niemniej, ze względu na konieczność zapewnienia stabilności i niezależności organów, przyjęto zasadę, że ich członkowie mogą być odwołani wyłącznie z ważnych powodów. Sposób rozumienia tego pojęcia jest utrwalony, jeszcze od okresu międzywojennego, w orzecznictwie sądowym i doktrynie na gruncie odpowiednich przepisów Kodeksu spółek handlowych (wcześniej – Kodeksu handlowego). Jako typowe przykłady podaje się długotrwałą chorobę członka organu, jego nieuczciwość i działanie na szkodę spółki, stwierdzony brak kompetencji. Co istotne, wystąpienie okoliczności wskazującej na podstawę do odwołania członka organu – podlega kontroli sądowej.

Przeniesienie części kompetencji Rady do Prezesa UKE jest o tyle indyferentne konstytucyjnie, że nie narusza konstytucyjnej konstrukcji uprawnień Krajowej Rady. Konstytucja nie gwarantuje bowiem Radzie posiadania uprawnień administracyjnoprawnych, w tym uprawnień do wydawania koncesji w zakresie nadawania programów radiowych i telewizyjnych. Pozostawione uprawnienia nadzorcze, kontrolne, a także w zakresie selekcji kandydatów do organów spółek publicznej radiofonii i telewizji w pełni realizuje konstytucyjne pojęcie „stania na straży” wartości wymienionych w Konstytucji.

3. Przepisy przejściowe

Konstrukcja przepisów przejściowych realizuje zapatrywania prawne Trybunału Konstytucyjnego zawarte w wyroku z 23 marca 2006r. Celem ustawy było uniknięcie sytuacji, w której zachwiana byłaby ciągłość organu konstytucyjnego. Dlatego, jako zasadę przyjęto, że kadencja dotychczasowych członków Rady kończy się z chwilą powołania ich następców.

W zakresie wygaśnięcia kadencji proponowana jest następująca treść przepisów:

- Kadencja dotychczasowych członków Krajowej Rady wygasa z dniem powołania członków Rady zgodnie z zasadami wskazanymi w niniejszej ustawie.
- Kadencja członków zarządów spółek, o których mowa w art. 27 ustawy wygasa z dniem powołania członków zarządu zgodnie z zasadami wskazanymi w niniejszej ustawie.
- Kadencja rad nadzorczych spółek, o których mowa w art. 28 ustawy wygasa z dniem powołania członków rad nadzorczych zgodnie z zasadami wskazanymi w niniejszej ustawie.

Urząd Komunikacji Elektronicznej przejmując zadania wskazane w projekcie ustawy zobowiązany jest do zapewnienia nieprzerwanej ich realizacji. W tym celu za niezbędne uznać należy przejęcie przez UKE części pracowników realizujących zadania przekazane UKE oraz majątku (w tym zobowiązań i należności) Biura KRRiT w części zapewniającej wykonywanie ww. zadań. Wskazane skreślenia, w zaprojektowanym w nowym brzmieniu art. 6 ustawy o radiofonii i telewizji, i przekazanie niektórych zadań Prezesowi UKE spowoduje konieczność przeniesienia do UKE następujących departamentów:

- Departamentu Koncesyjnego,
- Departamentu Komunikacji Kablowej,
- Departamentu Techniki,
- częściowo Departamentu Polityki Europejskiej i Współpracy z Zagranicą,

- częściowo Departamentu Prawnego.

Mając na uwadze powyższe konieczne jest sporządzenie przez Dyrektora Biura KRRiT i przekazanie Dyrektorowi Generalnemu UKE wykazu spraw wszczętych i nie zakończonych, w części służącej realizacji zadań przekazanych UKE, wykazu umów cywilnoprawnych, których stroną jest KRRiT, wykazu majątku KRRiT, służącego realizacji zadań przekazanych UKE, a także wykazu pracowników Biura KRRiT wykonujących zadania przekazane UKE na mocy ustawy. Czynności te pozwolą UKE w sposób sprawny i niezakłócony kontynuować realizację przejętych zadań.

Za niezbędne uznać należy również dokonanie korekty przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z Prezesem UKE i Przewodniczącym KRRiT, budżetów KRRiT oraz UKE na rok 2008, polegającej na zwiększeniu ilości realizowanych zadań po stronie UKE i zmniejszeniu ilości realizowanych zadań po stronie KRRiT, a także przejście pracowników KRRiT przez UKE. Środki finansowe przeznaczone na pozostałe wydatki powinny zostać podzielone proporcjonalnie w stosunku do majątku i zobowiązań przejętych przez UKE. Wymienione powyżej zmiany nie tylko nie pociągną za sobą konieczności zwiększania łącznej wysokości budżetów UKE i KRRiT w roku 2008 ale wręcz istotnie (zwłaszcza po stronie KRRiT) je zmniejszą. Nie mniej istotnym celem wprowadzenia projektowanych unormowań jest bowiem ograniczenie wydatków na administrację publiczną poprzez zmniejszenie liczby stanowisk opłacanych ze środków budżetowych.

Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji liczy obecnie 156 pracowników. Projekt zakłada weryfikację obecnego stanu zatrudnienia urzędników w Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji. Urzędnicy, którzy wykonują zadania podlegające przekazaniu Prezesowi UKE staną się co prawda z mocy prawa pracownikami Urzędu Komunikacji Elektronicznej, jednakże jeśli w terminie trzech miesięcy od dnia przejścia do Urzędu Komunikacji Elektronicznej nie zostaną im zaproponowane warunki pracy lub płacy na dalszy okres, stosunki pracy wygasają z mocy ustawy. Podobne rozwiązanie przewidziano w odniesieniu do Biura Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Tego rodzaju rozwiązanie umożliwi dostosowanie zatrudnienia w urzędach do rzeczywistych potrzeb. W efekcie wprowadzonych zmian możliwe będzie również ograniczenie zatrudnienia poprzez przeniesienie pracowników KRRiT zajmujących się kwestiami koncesji, technicznymi i kwestiami rejestru programów rozprowadzanych w sieciach kablowych do Urzędu Komunikacji Elektronicznej i przeprowadzenie procedur selekcyjnych mających na celu zatrudnienie najlepszych specjalistów w powyższych dziedzinach w Urzędzie Komunikacji Elektronicznej. Efektem wprowadzanych zmian będzie zatem nie tylko likwidacja przerostu zatrudnienia w administracji państwowej, ale również racjonalizacja struktury zatrudnienia pracowników KRRiT i UKE.

Dyrektywa ramowa 2002/21/WE stanowi, iż zgodnie z zasadą rozdziału funkcji regulacyjnej od operacyjnych państwa członkowskie winny zapewnić niezależność krajowych organów regulacyjnych aby umożliwić im wydawanie decyzji w sposób bezstronny. Obowiązujący obecnie tryb wyboru prezesa UKE nie gwarantuje realizacji celu dyrektywy i może prowadzić do uzasadnionych obaw co do niezależności i obiektywizmu w powoływaniu organu regulacyjnego w Polsce. Celem proponowanej zmiany jest zapewnienie pełnej zgodności rozwiązania przyjętego w polskim prawie telekomunikacyjnym z przepisami dyrektywy. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jest organem konstytucyjnym, do kompetencji której nie należy udział w obsadzaniu innych organów administracji rządowej. Prezes Rady Ministrów jest zwierzchnikiem całej administracji rządowej, dlatego decyzje kadrowe dotyczące obsady stanowisk ministrów czy kierowników urzędów centralnych powinien podejmować suwerennie. Niemniej nieograniczona swoboda Prezesa Rady Ministrów w wykonywaniu uprawnień do odwoływania Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, wynikająca z obowiązujących uregulowań jest przedmiotem zarzutu Komisji

Europejskiej przeciwko RP (naruszenie 2006/2505) w zakresie nieprawidłowej transpozycji dyrektywy ramowej w odniesieniu do postanowień regulujących niezależność krajowych organów regulacyjnych oraz bezstronnego i jawnego wykonywania przez nie swoich uprawnień. W ocenie Komisji Europejskiej ustawa z dnia 24 sierpnia 2004r. (Dz. U. Nr 170, poz. 1217) o państwowym zasobie kadrowym, jak również zmieniony art. 190 ust.4 ustawy z dnia 16 lipca 2004r. – Prawo Telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.), zgodnie z którymi Prezes Rady Ministrów może odwołać Prezesa UKE w każdej chwili bez podawania przyczyn, daje Prezesowi Rady Ministrów nieograniczoną swobodę w wykonywaniu uprawnień do odwoływania Prezesa UKE, zwłaszcza, że z ustawy Prawo telekomunikacyjne usunięto wyraźne określenie kadencji Prezesa UKE wraz z ograniczonym wykazem okoliczności, w których może on zostać odwołany. Uzasadnione jest zatem wprowadzenie w polskim prawie przepisów, które gwarantowałyby, iż odwołanie Prezesa UKE jest możliwe tylko w przypadkach określonych w ustawie.

Z wyżej przywołanej treści przepisów regulujących status Prezesa UKE wynika, iż Prezes UKE jest zależny od Prezesa Rady Ministrów. Komisja Europejska sądzi zatem, iż w Polsce Prezes Rady Ministrów, posiadający prawo do swobodnego odwołania Prezesa UKE w każdej chwili bez podania przyczyny może mieć wpływ na decyzje Prezesa UKE, który nie ma wyraźnie określonej kadencji, w sytuacji, gdy jednocześnie Skarb Państwa posiada znaczne udziały w licznych spółkach telekomunikacyjnych.

Wobec powyższego, Komisja Europejska jest zdania, że ze względu na konieczność skutecznego rozdziału strukturalnego niezbędne są przepisy określające czas trwania kadencji Prezesa UKE oraz jasno określone powody jego odwołania lub wykluczenia jego kandydatury.

Określenie Prezesa UKE jako organu regulacyjnego (w sektorze telekomunikacyjnym i pocztowym) związane jest z kształtowaniem pozycji prawno – ustrojowej organów państwowych odpowiedzialnych za administrowanie niektórymi sektorami gospodarki. Należy podkreślić, iż wyraźnym przejawem takiej szczególnej pozycji jest kadencyjność tego organu i bardzo rygorystycznie określone warunki dopuszczalności odwołania osoby pełniącej funkcję Prezesa UKE.

Art. 192 ustawy Prawo telekomunikacyjne wskazuje kompetencje Prezesa UKE w zakresie dotyczącym nie tylko telekomunikacji, ale także poczty i nadzoru rynku. W związku z przejściem części zadań w zakresie radiofonii i telewizji niezbędne jest uzupełnienie tego przepisu w przedmiotowym zakresie.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 7 stycznia 2008 r.

BAS – WAEM – 527/07

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji i innych ustaw
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt określa zmiany w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji oraz reguluje tryb dokonania tych zmian (art. 1). Projekt przewiduje zmiany w ustawach: z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, ze zmianami), z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, ze zmianami), z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, ze zmianami) oraz z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, ze zmianami).

Zmiany dotyczą m.in.: podziału kompetencji między Krajową Radą Radiofonii i Telewizji (dalej: KRRiT) a Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej: UKE), przeprowadzania konkursów na stanowiska członków zarządów i rad nadzorczych w spółkach publicznej radiofonii i telewizji, składu KRRiT i trybu powoływania jej członków, trybu zwoływania posiedzeń plenarnych KRRiT, zasad wynagradzania członków KRRiT, trybu głosowania w KRRiT, składu zarządów i rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji, składu rad programowych publicznej radiofonii i telewizji

oraz trybu powoływania i odwoływania członków tych organów. Projekt zakłada wprowadzenie zasady kadencyjności Prezesa UKE oraz określa przesłanki uzasadniające jego odwołanie w trakcie kadencji. Przewiduje uznanie Prezesa UKE za organ właściwy w sprawach koncesji oraz określa tryb podejmowania przez niego decyzji w sprawach koncesji.

Należy zwrócić uwagę, że projekt zawiera błędy legislacyjne utrudniające rekonstrukcję norm prawnych. W artykule 2 punkt 24 przewiduje się zmianę art. 53 ust. 1 i 2 ustawy o radiofonii i telewizji. Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 53 ust. 1 ustawy Prezes UKE, w przypadku naruszenia przez nadawcę określonych obowiązków, wydaje decyzję nakładającą na nadawcę karę pieniężną. Jednocześnie proponowany ustęp 2 tego artykułu stanowi, że Prezes UKE „decyzją może nałożyć karę, o której mowa w ust. 1”. Przepisy te są ze sobą sprzeczne. Niezrozumiałą jest też przepis artykułu 5 projektu.

Projekt zawiera przepisy przejściowe.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy wskazać dyrektywę 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz. Urz. WE L 108 z 24.4.2002 r., str. 349 oraz Dz. Urz. UE L 171 z 29.6.2007 r., str. 32; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 29, str. 349).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

(1) Projekt w art. 1 zakłada zmianę podziału zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji, tj. Prezesa UKE oraz KRRiT. Prezes UKE ma być organem właściwym w sprawach koncesji, natomiast KRRiT ma stać na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji. (art. 2 pkt 12 i pkt 1 projektu dotyczący zmiany odpowiednio art. 33 ust. 2 oraz art. 5 ustawy o radiofonii i telewizji). Ponadto art. 3 pkt 1 projektu (dotyczący nowego art. 190 ust. 4 i 4a ustawy – Prawo telekomunikacyjne) ustala kadencję Prezesa UKE na 5 lat oraz określa przesłanki uzasadniające jego odwołanie.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 dyrektywy 2002/21/WE państwa członkowskie zagwarantują niezależność krajowych organów regulacyjnych, zapewniając by były one prawnie oddzielone i funkcjonalnie niezależne od wszelkich organizacji udostępniających sieci, urzędzenia lub usługi łączności elektronicznej. Państwa członkowskie, które zachowają prawo własności przedsiębiorstw udostępniających sieci łączności elektronicznej lub usług, lub

które będą sprawowały nad nimi kontrolę, zobowiązane będą zapewnić skuteczny strukturalny rozdział funkcji regulacyjnych od działalności związanej z wykonywaniem prawa własności lub kontroli. Artykuł 3 ust. 3 dyrektywy zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia, by krajowe organy regulacyjne wykonywały swoje uprawnienia w sposób bezstronny i jawny¹.

Komisja Europejska w uzasadnionej opinii (naruszenie nr 2006/2505), wydanej na podstawie art. 226 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, skierowała do rządu polskiego swoje zastrzeżenia dotyczące niewłaściwej transpozycji przez Polskę przepisów dyrektywy 2002/21/WE, w szczególności jej art. 3 ust. 2 i 3, w odniesieniu do wymogu dotyczącego niezależności krajowych organów regulacyjnych oraz bezstronnego i jawnego wykonywania przez nie swoich uprawnień². Zarzut Komisji Europejskiej dotyczy obowiązujących przepisów prawa polskiego, które nie określają kadencji Prezesa UKE i nie zawierają wykazu okoliczności, w których może on zostać odwołany. Zdaniem Komisji przepisy te nie zapewniają skutecznego rozdziału funkcji regulacyjnej od operacyjnych. Według Komisji, w obecnym stanie prawnym, Prezes UKE jest zależny od Prezesa Rady Ministrów. Prezes RM, mając prawo do swobodnego odwołania Prezesa UKE w każdej chwili bez podania przyczyny, może mieć wpływ na decyzje prezesa UKE, który nie ma wyraźnie określonej kadencji, a jednocześnie Skarb Państwa posiada znaczne udziały w licznych spółkach telekomunikacyjnych. Komisja uważa, że w celu zapewnienia skutecznego rozdziału strukturalnego niezbędne jest określenie w prawie polskim czasu trwania kadencji Prezesa UKE oraz jasne określenie przesłanek uzasadniających jego odwołanie³.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej zastrzeżenia Komisji Europejskiej można stwierdzić, że przewidziana w projekcie zasada kadencyjności Prezesa UKE oraz ustalenie przesłanek uzasadniających jego odwołanie (art. 3 pkt 1 projektu) zmierzają do zapewnienia zgodności proponowanych przepisów z artykułem 3 ust. 2 i 3 dyrektywy 2002/21/WE.

(2) Art. 28 ust. 2 dyrektywy 2002/21/WE nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, by przepisy dokonujące transpozycji dyrektywy zawierały do niej odniesienie lub by odniesienie to towarzyszyło ich urzędowej publikacji. Projekt nie zawiera wymaganego odniesienia, co jest niezgodne z dyrektywą.

¹ Komisja Europejska w dniu 13 listopada 2007 r. przyjęła wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń i 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (KOM(2007) 697 wersja ostateczna). Projekt został przekazany Radzie i Parlamentowi Europejskiemu w dniu 16 listopada 2007 r. Projekt dyrektywy przewiduje m.in. zmianę art. 3 ust. 2 i 3 dyrektywy 2002/21/WE.

² Zob. informację UKE zamieszczoną na stronie internetowej:

http://www.uke.gov.pl/uke/index.jsp?news_cat_id=228&news_id=2492&layout=3&page=text&place=Lead01

³ Zob. informacje dotyczącą naruszenia 2006/2505 zawarte w uzasadnieniu do opiniowanego projektu ustawy.

4. Konkluzje

(1) Projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji i innych ustaw jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

(2) Brak odniesienia do transponowanej dyrektywy stanowi naruszenie przepisu art. 28 ust. 2 dyrektywy 2002/21/WE.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, radiofonia i telewizji

Warszawa, 7 stycznia 2008 r.

BAS – WAEM – 528/07

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i
telewizji i innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Iwona
Śledzińska-Katarasińska) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii
Europejskiej

Projekt określa zmiany w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji oraz reguluje tryb dokonania tych zmian. Projekt przewiduje zmiany w ustawach: z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, ze zmianami), z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, ze zmianami), z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, ze zmianami) oraz z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, ze zmianami). Projekt przewiduje m.in. nadanie Prezesowi UKE statusu organu właściwego w sprawach koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych, ustanawia zasadę kadencyjności Prezesa UKE oraz określa przesłanki uzasadniające jego odwołanie w trakcie kadencji.

Kwestie będące przedmiotem proponowanej ustawy reguluje dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz. Urz. WE L 108 z 24.4.2002 r., str. 349 oraz Dz. Urz. UE L 171 z 29.6.2007 r., str. 32; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 29, str. 349). Artykuł 3 ust. 2 dyrektywy 2002/21/WE stanowi, że państwa członkowskie zagwarantują niezależność krajowych organów regulacyjnych, zapewniając by były one prawnie oddzielone i funkcjonalnie niezależne od wszelkich organizacji udostępniających sieci, urządzenia lub usługi łączności elektronicznej. Państwa członkowskie, które zachowają prawo własności przedsiębiorstw udostępniających sieci łączności elektronicznej lub usług, lub które będą sprawowały nad nimi kontrolę, zobowiązane będą zapewnić skuteczny strukturalny rozdział funkcji regulacyjnych od działalności związanej

z wykonywaniem prawa własności lub kontroli. Państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia, by krajowe organy regulacyjne wykonywały swoje uprawnienia w sposób bezstronny i jawny (art. 3 ust. 3 dyrektywy).

Projekt ustawy – w zakresie, w jakim ustanawia zasadę kadencyjności Prezesa UKE oraz określa przesłanki uzasadniające jego odwołanie – jest zgodny z artykułem 3 ust. 2 i 3 dyrektywy 2002/21/WE. Projekt przewiduje wykonanie wskazanych przepisów dyrektywy.

Projekt nie zawiera jednak – wymaganego artykułem 28 ust. 2 dyrektywy – odniesienia do tej dyrektywy. Artykuł 28 ust. 2 dyrektywy nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, by przepisy dokonujące transpozycji dyrektywy zawierały do niej odniesienie lub by odniesienie to towarzyszyło ich urzędowej publikacji.

Przepisy projektu ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji i innych ustaw są zgodne z prawem Unii Europejskiej i przewidują wykonanie art. 3 ust. 2 i 3 dyrektywy 2002/21/WE. Jednak ze względu na brak odniesienia do transponowanej dyrektywy, projekt nie wykonuje przepisu art. 28 ust. 2 dyrektywy 2002/22/WE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji i innych ustaw jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski